Kai kalbėti, mokytis ir augti gera – „Šneku kalbu“ svečiavosi Hadeland lituanistinėje mokykloje „Ąžuolėlis“

Hadelando lituanistinė mokykla „Ąžuolėlis“ nuolat ieško būdų, kaip paįvairinti ugdymo procesą ir suteikti kuo daugiau vertingų žinių tiek mokytojams, tiek tėveliams. Neseniai mokykloje įvyko įsimintinas renginys, skirtas vaiko kalbos raidai, taisyklingam garsų tarimui bei dvikalbystės iššūkiams aptarti.

Elena Valiulienė, Hadelando lituanistinės mokykla „Ąžuolėlis“ vadovė

Šį kartą „Ąžuolėlyje“ svečiavosi dvi viešnios iš Lietuvos: logopedė metodininkė Lina Nakvosienė ir priemonių meninė redaktorė Akvilina Kurlianskė – MB „Šneku kalbu“ bendraįkūrėjos.

Mokykloje kalbėjome apie tai, kas mums ypač svarbu – vaiko kalbą, jos raidą ir lietuvių kalbos išsaugojimą gyvenant svetur. „Šneku kalbu“ – tai ne tik logopedinė pagalba. Tai profesionalus ir kartu labai šiltas žvilgsnis į vaiką, jo kalbą, gebėjimą bendrauti ir drąsą kalbėti. Mums, lituanistinei mokyklai Norvegijoje, ypač svarbu buvo kalbėti apie dvikalbystę – kaip padėti vaikui auginti abi jo kalbas, kaip stiprinti lietuvių kalbą ir kodėl nereikėtų bijoti, kad dvi kalbos viena kitai trukdo.

Vaikai, padedami logopedės Linos, praktiškai išbandė įvairias kalbos ugdymo veiklas: mokėsi išgirsti ir atpažinti garsus, juos pamėgdžioti bei taisyklingai tarti. Išbandėme, kaip žaidimas, pasaka, judesys ir įvairios kalbos ugdymo priemonės gali padėti vaikui lengviau mokytis taisyklingo garsų tarimo ir plėsti kalbinius

gebėjimus. Mokytojai ir tėvai taip pat sužinojo, kaip tokias veiklas pritaikyti vaikams ir tęsti jų kalbos ugdymą žaismingai, natūraliai.

Logopedė parodė, kad už, atrodytų, paprasto pratimo slypi daug profesionalių žinių. Svarbu ne tik ką vaikas pasako, bet ir kaip jis taria, kvėpuoja, klausosi, atkartoja, kaip juda jo lūpos ir liežuvis. Ir kartais suaugusiajam reikia tik tinkamai parodyti, į ką atkreipti dėmesį, kad pradėtume pastebėti tai, pro ką anksčiau tiktai praeidavome.

Mokėsi ne tik vaikai, bet ir mokyklos mokytojai. Juk dirbant su užsienyje augančiais lietuvių vaikais neužtenka vien mokėti lietuvių kalbą. Turime nuolat ieškoti būdų, kaip perteikti kalbą, kaip sudominti vaiką, kaip padėti vaikui kalbėti vis drąsiau ir taisyklingiau.

Svarbi susitikimo dalis buvo skirta ir tėveliams. Kalbėjome apie vaikų kalbos raidą, dvikalbystę, šeimos vaidmenį ir ryšį su Lietuva. Logopedė Lina patvirtino, jog ankstyvasis kalbos ryšys tarp vaiko ir tėvų užsimezga ne tik nuo vaiko gimimo, bet ir nuo bendravimo su vaiku prenataliniu laikotarpiu. Tyrimai rodo, kad 2–48 mėn. mažylių bendravimas su suaugusiaisiais yra esminė jų kalbos raidos dalis. Norime, kad mūsų šeimos žinotų, jog visos kalbos gali augti kartu, o lietuvių

kalbai reikia mūsų dėmesio, laiko, kantrybės ir gyvo bendravimo.

„Šneku kalbu“ įkūrėjos pristatė edukacines priemones. Kalbėdama apie priemones, logopedė Lina pabrėžė, jog vaikų kalbos lavinimas prasideda namuose, o su jų priemonėmis, skirtomis kalbai, tai bus paprasta ir smagu! „Šneku kalbu“ – tai autorinės priemonės vaikų kalbos lavinimui, sukurtos remiantis ilgamete logopedine patirtimi. Priemonės pritaikytos tėvams ir kasdieniam naudojimui mokykloje ar namuose: užtenka bent 10–20 minučių tikslingos veiklos per dieną, kad vaiko kalbiniai gebėjimai pradėtų augti. Į priemones sudėtos kalbos lavinimo užduotys vaikams nuo gimimo iki 8 metų, stiprinančios kalbos gebėjimus, būtinus sėkmingam mokyklos startui, padedančios skirti vienaskaitą ir daugiskaitą, plėsti žodyną, kurti pilnesnius sakinius bei drąsiau reikšti mintis. Ypač sužavėjo autorės išleista knyga „Pasakėlės burnelei ir širdelei“, kurioje pirmą kartą pasakos dera su praktiniais artikuliaciniais pratimais. Tai daugiau nei pasakos, tai – prasmingas laikas kartu!

Dėkojame „Šneku kalbu“ logopedei Linai Nakvosienei ir vadovei Akvilinai Kurlianskei už atvykimą į Norvegiją, už žinias, patirtį, šiltą bendravimą, praktines pamokas ir logopedinių bei edukacinių priemonių pristatymą.

Tokie susitikimai dar kartą primena, kad lituanistinė mokykla – tai ne tik vieta, kur vaikai mokosi skaityti ir rašyti lietuviškai. Tai vieta, kur auginame jų santykį su lietuvių kalba. Kalba, kuri jungia vaiką su šeima, seneliais, Lietuva ir jo paties šaknimis. Kuo anksčiau pradėsime kalbėti su vaiku gimtąja kalba, tuo greičiau suprasime, kokį turtą savyje ir šeimoje auginame.

Kolegoms lituanistinėse mokyklose norime pasakyti – nebijokime pripažinti, kad dar ne viską žinome. Pasaulis keičiasi, keisdamas mūsų suvokimą, jog mokymasis visą gyvenimą – tai didžiulis žingsnis teisingo tobulėjimo link. Kartais vienas susitikimas su profesionaliu specialistu duoda ne tik naujų žinių, bet ir visai kitomis akimis leidžia pažvelgti į vaiką ir jo kalbą bei jos raidą. Todėl nuoširdžiai kviečiame pasidomėti „Šneku kalbu“ edukacijomis ir edukacinėmis priemonėmis bei atverti gilesnį kelią į vaiko kalbą.